

Lek, drama och berättande – en väg till språkutveckling

Att låta leken genomsyra verksamheten hela dagen, att även de vuxna är med och leker och att med enkla medel skapa en inspirerande och föränderlig lekmiljö. Det är tre nycklar för att lyckas med det lekpedagogiska arbetssätt som Hæggska förskola i Vetlanda jobbar utifrån i sitt språkutvecklande arbete.

Arbetslaget består av Lena Lööf, Linda Sixtensson och Camilla Jardbring Juhlander.

I en stor gul villa från tidigt 1900-tal, mitt i centrala Vetlanda, ligger Hæggska förskola. På två våningsplan finns här avdelningarna Bamse och Skutt med sammanlagt omkring 35 barn. Sedan en tid tillbaka arbetar personalen tillsammans med de yngsta barnen på ett lekpedagogiskt sätt där man genom

lek och dramatiseringar får fördjupa sig i sagor och berättelser.

– Vi läser en bok som vi sedan återberättar med hjälp av bland annat flanosagor och sagolådor. Vi har också med enkla medel byggt upp en miljö där barnen och även vi vuxna dramatiserar sagan, säger Camilla Jardbring Juhlander.

– Vi har även tidigare utgått från olika böcker. Det som nu skiljer sig är att barnen får bearbeta berättelserna under en längre tid och från flera olika infallsvinklar för att stärka språkutveckling och förståelse, säger Lena Lööf.

En av de sagor förskolan jobbar utifrån är Elsa Beskows bilderbok Sagan om den lilla, lilla gumman. När intresset för den sagan efter ett tag ebbade ut vävde de även in fortsättningarna Sagan om den lilla, lilla katten och Sagan om den stora gubben av Thomas Halling i leken och dramatiseringen.

Camilla Jardbring Juhlander berättar Sagan om den lilla, lilla gumman. Med hjälp av en sagolåda blir det extra spännande att följa berättelsen.

Att personalen introducerade Sagan om den lilla, lilla gumman föll sig naturligt efter att barnen "hittat" gummans stuga i Forngården, en närliggande hembygdspark.

I hembygdsparken Forngården i Vetlanda har barnen hittat den lilla, lilla gummans röda stuga.

– Med gräs på taket såg stugan likadan ut som i boken. Dörren var låst så vi tittade in genom fönstret och där såg vi ett blått bord och en blå stol precis som gumman har. Barnen tyckte att det var jättespännande, säger Camilla Jardbring Juhlander.

Vid en morgonsamling sätter sig barnen kring ett runt bord och lyssnar till Camilla Jardbring Juhlander som berättar historien om gumman och katten

som dricker upp gummans mjölk. Till sin hjälp använder hon små figurer som hon har framför sig på bordet. Barnen följer noga vad som händer och fyller ibland i med något ord.

Efteråt är det dags att dramatisera berättelsen. Med utklädningskläder, enkel rekvisita och lite musik i bakgrunden förstärks upplevelsen.

– Rekvisitan ger stöd åt fantasin och leken och de

förstår innehållet på ett djupare plan, säger Camilla.

Historien spelas upp om och om igen med nya barn varje gång. Särskilt spännande tycker barnen att det är när personalen är med och klär ut sig till gumma och katt. De vuxna är förebilder och barnen tar efter det som de gör.

– Sedan tycker vi också att det är roligt att vara med. Man får vara lite spontan och bjuda på sig själv, säger Linda Sixtensson.

Hon berättar att Vetlanda kommun tidigare satsat på ett bilderboksprojekt och att Häggska förskola då fått besök av författare som Pija Lindenbaum och Per Gustavsson. Linda Sixtensson och hennes kollegor har också gått en SKUA-utbildning, det vill säga en utbildning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Genom att erbjuda barnen att gå in i berättelser genom lek och drama skapas nyfikenhet och glädje konstaterar personalen.

Barnen tittar in genom fönstret.

Mest spännande är det när de vuxna spelar.

Barnen lär sig att samverka där de äldre barnen visar de yngre hur de kan göra. Barnen övas i att våga ta plats och framträda inför andra. Inlevelsen är stor och vårdnadshavare berättar att barnen tar med sig sagan hem och fortsätter att spela upp den där.

– Jag tycker att detta är ett jättepositivt sätt att arbeta. Det utvecklar verkligen barnens språk och deras ordförråd. Vi arbetar med fokusord och plockar ut ord ur sagan som vi pratar lite extra om. I den här sagan blir det ord som exempelvis stäva, att katten lapar, skaffereri, näve och att dörren står på glänt, säger Linda Sixtensson.

Med hjälp av fokusord utmanas barnen i språket och kan ta till sig berättelsen på ett nytt sätt när den dramatiseras. Fokusorden blir ett stöd för barnens återberättande av sagan.

Efter dramatiseringen blir det fruktstund innan avdelningen går till Forngården för att hälsa på hos gumman och titta på hennes hus. Promenaden är lagom lång i den skinande solen.

– Vi försöker att använda det som finns runt omkring oss och vi har en fördel av vi ligger centralt och har nära till mycket. När vi läste Per Gustavssons

Lena Lööf spelar katten till barnens förtjusning.

bilderbok Knotan knappar så fanns det med en hiss där. Då gick vi till exempel bort till gallerian och åkte hiss, säger Linda Sixtensson.

Väl framme vid hembygdsparken springer barnen snabbt fram för att knacka på dörren till den lilla, lilla gummans stuga. Hon är dessvärre inte hemma idag heller. Ett av barnen pekar på ett flygplan på himlen och föreslår att den lilla gumman kanske åkt på semester. Tillbaka på Häggska förskola finns rekvisitan framme för de barn som vill återuppta leken.

– Det bjuder in till så många olika samtal. Man kan prata om hur det var och såg ut förr i tiden. Det gör det också enkelt att prata om känslor. Hur tror du att gumman kände sig nu? Har du känt så någon gång? säger Lena Löf.

Camilla Jarbring Juhlander har några avslutande medskick till andra arbetslag som vill arbeta på liknande sätt. Utgå från barnens intresse, ta vara på spontana tillfällen och bjud på dig själv. Rekvisitan behöver inte vara så avancerad utan ni kan ta det ni har till hands.

Det skapar nyfikenhet och glädje hos barnen när de går in i berättelser genom lek och drama.

Rekvisita hjälper till i återberättandet av sagan.